

СВОВОДОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛ Я РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

Рѣтъ VII.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 13-го Цвѣтня 1899.

Число 15.

Календарь.

13	Ч.	Марія египетск.
14	П.	Тита преп.
15	С.	Ивннх. Акафистъ
16	В.	С. ПОЛТА. Иосифа
17	М.	Феофила
18	В.	Серापона
19	С.	Продона

Змѣстъ.

Справы „Союза“. — Шо чувати въ свѣтъ? — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти зъ Канады. — Вѣсти зъ Украины. — Новинки. — Посмертнн вѣсти. — Переписка Редакцн. — Снѣшко. — Феилстонъ: Не убій. — Стлнх: На Голгофѣ. — Чому? — Оголошенн.

УВАГА.

Хотнчн приступнті до „Союза“ най посланою вѣстунен н мѣсячно до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHEMOKIN, PA.

И увѣдомлять секретара по додъ адресоу:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

СПРАВЫ „Р.Н. СОЮЗА“

Зъ першої половинѣ мѣсяца марта с. р. приступили до „Р.Н. Союза“ слѣдующі нові члены:

Jessup, Pa.	
Число въ гол. книжкѣ:	
1.	Рилякъ Анна 1000
2.	„ Мих. 1286
3.	Грега Иванъ 1287
Lansford, Pa.	
4.	Ковальскій Евр. 1287
5.	Сутякъ Юрій 1288
6.	Вархольскій Мар. 1288
Pittsburg, Pa.	
7.	Борецкій Стеф. 821
8.	Скаско Іоанъ 1289
9.	Костко Фед. 1289
10.	Костикъ Анна 1290
Mayfield, Pa.	
11.	Смерекъ Ів. 1290
12.	Майхрихъ Анд. 1291
McAdoo, Pa.	
13.	Шкурать Мак. 1291
14.	Гавловскій Ант. 1292

Mt. Carmel, Pa.		
15.	Ровнякъ Мих.	1292
Priceburg, Pa.		
16.	Дуплякъ Пет.	1293
17.	Турокъ Юлія	1293
18.	Фалатъ Анна	1294
19.	„ Марія	1294
20.	Гузелякъ Андр.	1295
21.	„ Мих.	1295
22.	Дуплякъ Ст.	1296
23.	Русинъ Мих.	1296
Trauger, Pa.		
24.	Владика Пет.	1297
25.	Внатко Гнатъ	1297
26.	Глива Паньо	1298
27.	Мацко Іоанъ	1298
28.	Рахель Андр.	1299
29.	Сміѣ Петр.	1299
30.	Снѣвакъ Іоос.	1300
31.	Юшакъ Мих.	1300
32.	„ Гнатъ	1301
33.	„ Василь	1301
34.	Желемъ Вас.	1302

Ант. Бончевскій
секретарь.

ШО ЧУВАТИ ВЪ СВѢТѢ?

Хочъ росіійскій царь скликне до Гаги конференцію зъ представителей у сѣхъ державъ въ цѣли забезпечена всесвѣтного мира, то такі можъ сподѣватся, що помимо тнхъ усѣхъ чолвѣколюбныхъ заходѣвъ, въ державы ладять ся до кровавого танца. Тою крапноу, надъ котроу мають битися державы, суть Хины, де вже майже всѣ европейскі державы позаймали ло куснички края нѣбу у вѣчну аренду, але недалеке те будуче, коли побачнмо, якъ хинскій муръ розвалить ся, а оно стане добачею европейскихъ державъ. Нынѣ нѣто не подумавъ надъ тымъ, якъ бы просвѣтити и учивлізовати тнхъ хинскихъ людей, а кожда держава думає лишь надъ тымъ, якъ бы то можна захопнті якъ найбільше. Пожнемо, то побачнмо, якъ оно буде.

Въ Австріи рада державна не радить, але за тегаллицкій соймъ ухвалює одну мудру установу за другою. Перше ухваливъ, щобъ Галичина покрыва всѣ злодѣйства, якихъ допустили ся галицкі шляхтичѣ въ касѣ шадничой, потому урадили будвляныи законъ для сѣль, мѣсть и мѣсточокъ, про котрый вже была бесѣда въ „Свободѣ“, а теперь ухвалили таке право, що якъ котрый посоль за остроговорить противъ злодѣйскои господарки польскихъ шляхтичѣвъ, то его можъ, нѣбу за неприличне поведеие, выдалити зъ засѣданью сойму на колька день. Такимъ способомъ панки, набровннті чимало, хотнть позбутн ся людей въ соймѣ на той частъ, коли они хотѣли-бъ газдувати по шляхецку добромъ польскихъ и рускихъ хлопцѣвъ.

Въ Америцѣ иде по старому. Новина лишь та, що Американцѣ охололи зъ того телячого одушевленн, якого выкликала война американо-испанська. Они самі теперь бачуть, що капиталисты выкликали ту войну длатого, щобъ мати болше мѣсяца для своего бізнесу. Война на Филиппнахъ не то, що не одушевляє Американца, а просто его огорчає, тымъ болше, що безъ найменшой причины гнѣ не повннсно зъ одной и другой стороны офѣрѣ; а для кого и по що? Певно, що Американцѣ будутъ бити Филиппинцѣвъ доти, доки тѣ имъ не здадутъ ся, бо имъ ходитъ о ихъ народну честь, Американцѣ навѣтъ розкинули по Филиппинскихъ островахъ ппсма, въ котрыхъ запевняють крайовцѣвъ, що хотнть лишь для нихъ добра лишь бы они имъ здалися.

Якъ оно тамъ буде, а то певна рѣчь, що лучше правлѣне Американцѣвъ якъ Испанцѣвъ.

У насъ на Американцѣвъ Русн така повинна, що о. Григорій Грушка, що перекинувъ ся въ православного попа, якъ ныне свою газету „Свѣтъ“, то нѣбу пише, пише, про людску обѣду а въ концѣ скрутнть хвостомъ и прибе на те велику печатку, що зъ того всего, якъ ты хочешъ бутн цаплинымъ чолвѣкомъ мущншии прнстати до его обору. Выходитъ на те, що якъ ты будешъ такоу вѣрн якъ вѣрн, то у тебе буде грошей, якъ половн, розуму пѣвъ свѣта, а покою душевного фирами. Чи се правда, най кождый змѣркуе по собѣ.

О. Т. Обупкевичъ наш рускій священникъ зъ Мейфилдъ, Па. выписавъ въ „Свободѣ“ писмо до всѣхъ рускихъ священникѣвъ зъ зазывомъ, щобъ они зойшли ся по святыхъ разомъ и призадумались надъ нашимъ церковно-народнымъ положенемъ. Мы годимось зъ высказаннми о. Обупкевича та одно собѣ гедасмо, що самі лишь священники не можутъ мати опѣки и братн участь въ управѣ рускихъ громадъ въ Америцѣ а до того треба бы покликати прѣдствителѣвъ свѣтскихъ кождои рускои громады. Мы лишь се натякнули отъ такъ застерѣгаючи собѣ въ той справѣ слово, на случай, если-бъ хтось изъ посторонныхъ не забывъ въ той важной справѣ слова. Одно лишь запевняемъ всѣхъ, що понебудь будемо коли радити, нѣколи не вѣдстунимо вѣдъ пародныхъ бажанн и интересѣвъ.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Зъ Олифантѣ, Па.

Вже то позадово и вѣнасъ Воскресеніе и кождый зъ насъ очѣкуе нетерпеливо того свята. Неоденъ старає ся, якъ бы то звѣлннті ся зъ работы на той празникъ, иншій нохає вже напередъ, якъ бы то и где забавити ся порядно. Але вже якъ хто хоче забавляти ся, то най лишь не оглядає ся на олифантскихъ польскихъ робѣтничѣвъ и не бере собѣ зъ нихъ примѣру. А они не сорѣне опровадили свой Великдень. Якъ зачали забаву въ субботу, то скончили ажъ во второкъ. За цѣльнй той часъ чути лишь было свѣвы и крики, такъ, що не лишь не давали спаати хрещенымъ людямъ, але и собаки не могли здромнути, бо вѣдгавкувались тымъ пнцпкимъ выкукуванымъ. Во второкъ рано, коло пѣвъ до семи, иду я до работы, ажъ ту бачу коло айрискои церкви ѣбжнть чолвѣга майже въ Адамовѣмъ одягу, а за нимъ другі честнй гостоньки. Видко хотѣлъ годно закупаити гостану, бо вымакували кулаками за утѣкающимъ. Якъ бы бѣдака не вѣткѣ, то було-бъ ему порядно обѣрвало ся.

Розумѣєсь, що Американцѣ, коли таке побачили, лишь сплювали зъ обмерзѣнн, прозываючи ихъ всякимъ неслетнымъ прозвнсканнм. Тому я те пишу, щобъ остеречи рускихъ робѣтничѣвъ, абы дехто и зъ нихъ не схотѣвъ такъ святкувати рускихъ великодныхъ святѣ.

Одець зъ козакавъ.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ

Dauphin, Man.

Почт. Редакціо!

Взднвъ я до Дауфинъ умысле въ гоі цѣли, щобъ побачити Духоборцѣвъ, бо хотнть я чувъ богато про нихъ, но хотѣвъ я бачити той народъ на власнй очн, щобъ вамъ написати шциру правду. Богато пасали газету канадскій про нихъ, а всѣ выхвалявали ихъ по іодѣ небеса, хотъ и не знають еще якій то народъ, бо доперва его первый разъ побачили, а щобъ народъ познати, то треба жити довшій часъ помѣжь нимъ. Я зѣ свои стороны не можу вамъ болше нѣчого написати про нихъ, якъ то, що вже Геникъ написавъ бувъ въ „Свободѣ“. Вѣнъ описавъ все по правдѣ и нѣчого не пересадиць.

7-го м. м. прихавъ я колѣєю до Дауфинъ и найперне зайшовъ я до иммигранційного дому. Великій им. дѣмъ набитый биткомъ Духоборцями. По подвѣрку въ Адамовѣмъ одягу, а за нимъ другі честнй гостоньки. Видко хотѣлъ годно закупити гостану, бо вымакували кулаками за утѣкающимъ. Якъ бы бѣдака не вѣткѣ, то було-бъ ему порядно обѣрвало ся.

пхъ зъ 50) шили, прали прасовали и т. и. Вѣзъ були убрані дуже чисто, на кождой була чиста сорочка, спѣдниця — въ черевакахъ. Въ хатѣ було чисто, тихо, кожда робила свою роботу безъ крику и гамору. Тутъ пригадавъ я собѣ, якъ я прихавъ бувъ зъ Пенсилвеніи до Винпігъ и якъ показували менѣ нашихъ Галичанъ и Буковинцѣвъ въ им. дѣмѣ, въ Винпігѣ. Господи святнй! Шо за рѣчица помѣжь нашими жннками а Духоборцями. Не буду вамъ описовати нашихъ жннокѣ, бо вы самі здоровѣ дуже добре знаєте, це только доложу то, що при поворотѣ зъ Дауфинъ (пѣпки, бо колѣя не шпла) вступивъ я до хаты нашого Русина, то на першій поглядъ у хатѣ побачивъ я якусь статъ, но не мѣгъ я распознати, що се, зъ початку думавъ я, що я зайшовъ десь до хаты якого Іидіна або Ескимоса, але звукъ рускои мовы нагадавъ менѣ, що я находжу ся въ цивлізованого Европейца-Русина. Чолвѣкъ сидѣвъ на лѣжку, а властно на колькохъ дичкахъ, накрытыхъ сѣномъ и куривъ люльку, на земли сидѣло двое дѣтей чорныхъ, брудныхъ, а по хатѣ крутила ся ихъ мати. Обторчна, обдерта, рубецъ рубца не держитъ ся, лахи чорнн, якъ сажа, знать ще нѣколи не були прані, волосє не зачесане, боса зъ чорными, згноеными ногами — чиста сатана. Но гадаю собѣ: якъ бы ты була убрана лѣнше, чистѣнше, або якъ бысь була цѣлкомъ гола то була бысь подобна до людини, а такъ якъ бы-мъ ты побачивъ десь въ лѣсѣ,

(Продовжєне на другій сторони.)

НЕ УБІЙ!

Дня 24. януара 1894 року померъ въ болнниці воронезкои тюрьмы, въ Россіи, Евдокимъ Дрожжинъ, бувшій сѣльскій учитель курекою губерни. Небожьякъ, Русинъ-Украинець, бувъ однимъ зъ праведнѣншихъ людей, якихъ не легко стрѣннті въ житю. Коли его въ 1891 роцѣ поклякали до войска вѣнъ не хотѣвъ бути жоннѣромъ и носити оруже, бо пѣлая наука Христа уважавъ усѣхъ людей за братѣвъ, а затѣмъ убивати ихъ и знасколовати признававъ найбільшимъ грѣхомъ противнымъ совѣсти и волѣ Бога. Правительство, котрого власть основана на знасилованн и убійствѣ, заверла спочатку Дрожжина на рѣкъ тюрьмы въ Харьковѣ, а потомъ перевели его въ воронезкоі дисциплнарный батальонъ, де за 15 мѣсяцѣвъ мучили его холодомъ, голодомъ и запертемъ въ самотѣ. Наконецъ, коли у него вѣдъ тнхъ страшныхъ мукъ розвинувъсь сухоты и черезъ те узнали его неспособнымъ до жоннѣрскои службы, рѣшили перевести его до цивильнои тюрьмы, де мавъ вѣдснджувати 9 лѣтъ вязницѣ. Но при переведеню его въ тюрьму, не дали ему теплои одежи, черезъ що Дрожжинъ ще болше простудивъ ся и черезъ 22 дни померъ.

Такихъ Дрожжинныхъ, есть въ Россіи чимало, котрн хотнть жити послѣ науки Христа, за що ихъ строго переслѣдує правительство, котре уважає себе тежь христннскимъ. Коли вышло печатю жите Дрожжина, его муки и смерть,

графъ Левъ Толстой, великій писатель и фильзофъ росіійскій написавъ по тому поводу статью, въ котрой на подѣставѣ науки Христа показує людямъ, що таке войскова служба и чи годить ся она зъ христннською наукою и людскою совѣстю. Щобъ нашн читателѣ могли мати понятне про ту справу, мы наводнмо въ перекладѣ ту статью:

Еще Мойсей въ своихъ заповѣдяхъ, даныхъ 5 тысячъ лѣтъ тому назадъ, поставивъ заповѣдъ: не убій. Те саме проповѣдали всѣ пророки; те саме проповѣдали мудрцѣ и учитель цѣлого свѣта; те саме проповѣдавъ Христосъ, заказуючи людямъ не ино убійство, але все те, що може до него вестн, всяку ненавнсть и гнѣвъ противъ брата; и те саме написано въ серци чолвѣка такъ ясно, що неша болше огидного поступка мерзкого усѣи истотѣ незисцуюто чолвѣка, якъ убійство подобно собѣ истоты — чолвѣка.

А помимо того, що той законъ Бога вѣдкрытъ намъ ясно Мойсейомъ, пророками и Христомъ и такъ сильно написаннй въ нашѣмъ серци, що про его обовязокъ для насъ не може бути жадного сумнѣву, а однакъ того закона не то, що не признають въ свѣтѣ, а признають законъ зовѣмъ протиоложний, обовязокъ кождому чолвѣкои служити въ войску то есть станути въ рядахъ убійцѣвъ, присягати на поелухъ убивати въ кождой хвили, навчитн ся штику убивати и то убивати собѣ вѣдѣбныхъ, коли лишь того вѣдъ него зажадають.*

* Въ державкахъ де нема обовязковои войсковои повинности, законъ Бога и совѣсти о неубійствѣ, хочъ и не такъ наглядно, тежь нарушнєсь всіми горожнами. бо-жъ звысно, що ты, що платишь грошъ за насъ, вербуєшь и удерживаєшь войска причннають ся до убійства людей и суть спѣсннчниками тнхъ, шо убивають.

Въ часахъ поганьства Христннамъ приказували вѣдрѣкати ся словами Христа и Бога а въ доказа вѣдказу приносати жертвы поганьскимъ богамъ.

Теперь въ нашихъ часахъ приказують христннамъ не толькю вѣдрѣкати ся Бога и Христа приношенемъ жертвы поганьскимъ богамъ, але приказують христннамъ вѣдрѣкати ся вѣдъ Христа и Бога найпротивнѣншимъ поступкомъ Христу и Богу — клятвою, бутн готовымъ до убійства, приготовленнымъ до убійства а дуже часто и самымъ убійствомъ.

И якъ колись знаходились люде, що не хотѣли поклянати ся поганьскимъ богамъ и за своку вѣрнѣстю Христу и Богу платили житемъ, такъ и теперь були и суть люде, що не вѣдрѣкають ся Христа и Бога, не хотнть кляти ся бутн готовымъ до убійства, не вѣступати въ ряды убійцѣвъ и за ту вѣрнѣстъ гнунть они переслѣдуваннй правательствами въ найстрашнѣншихъ мукахъ.

И якъ въ давннй часы тѣ, котрыхъ уважали за повбожевольныхъ, чудныхъ людей, тѣ мучени христннства, котрн гинули за те, що не хотѣли выречи ся Христа, а лишь одинокою своєю вѣрнѣстю Христу збурили поганьскій свѣтъ и промостили шляхъ христннству, такъ и теперь люде, що не хотнть служити въ войску и убивати людей на войнахъ, уважають ся за фаватничѣвъ, котрн терпнть муки и переслѣдованн, бо не хотнть вѣдстунити вѣдъ заповѣдей божиыхъ, онцъ одною вѣрнѣстю зановѣднмъ бурнть, истнующей жестокой порядокъ лучше революціи и вѣд-

кывають людямъ новый радѣстный станъ загалного братства, царства Божого, котре проповѣдали пророки, а котрого подвалины положенн Христомъ за 1900 лѣтъ тому. Рѣчица мѣжь давными мучениками христннства а теперьшними толькю та, що тогдѣ поганьскихъ дѣлъ вѣдъ христннѣвъ домагались погане, теперь же поганьскихъ дѣлъ и самыхъ огидныхъ поганьскихъ дѣлъ — такихъ, якахъ не жадали погане: убійства — жадають вѣдъ христннѣвъ не погане, а христнне або бодай люде, що признають ся до того имени; дальше рѣчица та, що тогдѣ сила поганьства держалась на незнаню, на томъ, що оно не знало не понимало христннства, теперь же жорстокѣсть мнимого христннства держитъ ся толькю на обманѣ, на свѣдомѣ обманѣ. Тогдѣ для освободженн христннства вѣдъ насильства треба було переконатн поганѣвъ про правду христннства, а того побѣдшой части не можъ було зрѣбнті, Юліанъ Вѣдстунникъ и иншнй лучшій люде того часу були свято переконанн, що поганьство се просвѣта и щастє, а христннство темнота, незнанє и злѣ.

Теперь для освободженн христннства вѣдъ насильства и жорстокѣсти треба толькю розкрити обманъ ложного христннства. А той обманъ розкрыває ся однимъ простымъ исповѣданнємъ правды, що то поныхає нѣбу христннскій власти до насильства, мученн и убійства христннѣвъ за захованє того самого, що и они визнають,

„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна 2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші про-
сятъ высылати по адресу:

То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ЦО
ТЪЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЬ.

Entered the post office at
Mt. Carmel, Pa. as second
class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“
можно достати слѣду-
ющіи книжки:

Канадійска Русь
Написавъ Н. Дмитровъ.
Цѣна ..... 10 цт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
Цѣна ..... 10 цт.

Народный рухъ Ав-
стро-Угорскихъ Ру-
синовъ Ч. І.
Написавъ М. Павлицъ.
Цѣна ..... 15 цт.

Конституція Сполуч.
Державъ Півноч-
ной Америки.
Написавъ Ст. Макаръ.
Цѣна ..... 10 цт.

Де-що про права и су-
ды въ Сполуч. Дер-
жавахъ, а особен-
но въ державѣ
Пеннсилванія.
Написавъ д-ръ Юліанъ Чулка.
Цѣна ..... 10 цт.

„Тымко Гаврилюкъ.“
Написавъ Несторъ Дмитровъ.
Цѣна ..... 15 цт.

IV. Оповіданя.
Цѣна ..... 15 цт.

Давнійше, коли християнинъ зборонявъ ся поклонятися поганьскимъ богамъ, то говоривъ поганамъ: „я не узнаю вашої вѣры, я — християнинъ и не могу и не хочу служити вашимъ богамъ, а буду служити одному правдивому Богу и его сынові Іисусу Христу“, а поганьскіи власти карали его за те, що вонъ исповѣдавъ релігію, котру они уважали ложною и шкідною а его кара не носила жадного противорѣчя и не подрывала того поганьства, въ имя которого его карали. Теперь же християнинъ, що вѣдаєть ся, говорить свое визнане вже не поганамъ, а людямъ, що звать себе християнами. И если вонъ говорить: „я — християнинъ и не могу и не хочу поповняти противныхъ християнскому закону жаданъ убійства“, то ему вже не могутъ сказати, якъ перше погане: „ты исповѣдуєшь ложну и шкідну науку и за те мы тебе караемъ, а ему говорятъ: „мы те-жъ християне, но ты не понимаєшь добре християнства, кажучи, що християнинъ не може убивати, если ему прикаже той, хто въ дану хвили уважає ся его начальникомъ. И за те, що ты не годишь ся зъ тымъ, що християнинъ повиненъ не любити вороговъ, а убивати всѣхъ тыхъ, кого ему прикажутъ, мы християне, що исповѣдуємо законъ лагодности любви, и прощєня, караемъ тебе.“

Выходитъ таке, що власти, що признають себе християнскими, въ усѣхъ такихъ случаяхъ зъ людьми, що вѣдказують ся вѣдъ убійства, зпєволюи явно и урочисто вѣдрѣкати ся вѣдъ

вѣдъ найлѣпшій, бо вѣдъ ся хрестити и постити и смовѣдає ся и до коршми ходити а и до церкви часами зайдє, якъ есть церковь, а якъ нема церква — то и не треба. Только за Духоборцѣвъ. Больше не знаю, бо за одєпъ разъ больше я не могъ вѣддатись.

За переслѣдованя зѣ стороны прав. російскаго о-пѣвдали, що ихъ „переслѣдовали и гонили“ за то, що не хотѣли служити въ войску, платити податки и такъ иныи европейскіи драчки. Але зъ ихъ оповѣданъ видно, що все прощаютъ тымъ, що ихъ давили. Зъ того всего я бачу, що наше галицке правительство потрафило бы тежъ такъ само людей давити. Оно вже трохи и практикує на Русинахъ и хто знає чи не такъ само якъ російске правительство.

Що до приѣзду рускаго священника до Канады и до сего часу нѣчого не чувъ, не знати хто его выпле и де на котру колонію. Конче бы тутъ треба было такъ зѣ взгляду на становиско релігіине якъ народно-просвѣтне. Только хто ему дастъ удержане — се зновъ друга справа. Кобы на два роки доставъ яку-такую за-помогу вѣдъ консисторіи то познѣйше вже народъ удержавъ бы самъ священника. Уже и теперь могли бы удержати священника въ Dauphin, бо вже есть до 300 родиць рускихъ, але-жъ бо той народъ перше якось по трохи притягати а вѣдтакъ по двохъ-трохъ рокахъ змогли-бъ дати удержане. Только треба тутъ священника не такого, чтобы гравъ въ дудку Французамъ. Мы Французовъ не болмо ся, они насъ не зѣдять, бо мы насъ не стровили. Якійсь польскій ксьондзъ Kulawy приѣжджає до Dauphin и бунтує Русинѣвъ а насъ шкалює по англицкыхъ газеткахъ. Варто бы ему щось выпати порядно, але бѣда, бо по англискіи добре не знаю, а въ англискыхъ газетъ не читаю, тай не маю часу зъ такими св... якъ польскій ксьондзъ политику провадити.

Вашъ знакомый.

ВѢСТИ ЗЪ УКРАИНЫ.

Де-що про студентскіи рухъ въ Россіи.

Щобъ читателѣ „Свободы“ могли де-що знати про те, якъ тамъ думаютъ и заховуютъ ся интелігентныи, молодіи люде, що не хотять ще вагнаги своего молодого карку подъ нагайку російскаго правительственного посѣяки, мы ту подамо имъ дописъ одного зъ дописувателѣвъ зъ напю Украини, который есть те-жъ студентомъ. Вонъ пише:

Дня 20. марта мавъ вѣдбутись у Петербурзѣ звичайный актъ тобъ-то такій сходины прѣрѣчній, де дають надгороду, читають сира-воздане зъ университетскаго (высшюи школы) наукового жита и т. д. Звычайно петербургскіи студенты у сей день вышпови зъ той урочистости, идутъ по кавярнямъ, ресторанамъ, щобъ больше реально вѣдєваткѣвати сей день. На сей разъ ректоръ (наистаршій въ высшій школѣ) вывѣсивъ оголошенє, що студенты повинны ити домѣвъ по одному або по два. Отже, коли ректоръ прійшовъ на ту урочистость и коли станувъ на подвѣшеннѣ мѣсци, ему стали свистати, выражаючи тымъ свое недовольєне проти его поступованя. После сього они розѣшлись тихо до своихъ хатъ, становляючи нѣгде не вступати. Ажъ ту на однѣмъ мѣстѣ заступає имъ дорогу кількохъ полицменѣвъ на коняхъ, приказуючи студентамъ, щобъ они ишли по двохъ. Студенты стали мѣжъ собою переговорюватись ажъ ту надѣбгає згрял капапѣвъ зъ нагаями, а одєпъ зъ нихъ (командиръ) каже: „За такую сволочь, какъ студенты насъ не повѣсятъ“ и кинулись въ безоружныхъ студентѣвъ. — Кѣлькѣ дупъ страшенно ранєно, а зовѣмъ сторонныхъ людей забито: якось дѣда, якусь жѣнку, зовѣмъ неживыми вынесли. Тутже побито и двохъ профессорѣвъ. Студенты вернулись до университету, зробили наряду и ухвалили дѣти не ходити на выклады (до той высшюи школы), доки не зроблять имъ справедливости.

Заразъ-же выслано писемо и до иншихъ универзи-

тетѣвъ, щобъ и ти подтримали товаришѣвъ п старались добувати тыхъ требованъ, якъ выставило петербургскє студентство. Наслѣдомъ того було се, що кѣвекій, московскій, харкѣвскій, одесскій, варшавскій и томскій и всѣ майже науковіи заклады перестали ходити на выклады (до высшюи школы), вымагаючи зѣдѣшеня требованъ петербургскихъ студентѣвъ. Розумѣє ся, що урядъ и сурѣтельство заворушились, бо може нѣколи не бачили такого страйку. Царъ призначивъ комисію, щобъ розелѣдала сєю справу та чимъ оно скончить ся — не знати, мабутъ не на добро студентѣвъ.

Поліція каже, що першіи студенты стали на нихъ кидати камѣнями, а они лишь для самоохорони жили пагайокъ. Тымчасомъ по всѣй Россіи страйкъ трєвавъ до першого тыждня поєту. Въ деякихъ университеткахъ, частина студентѣвъ почала ходити на выклады, въ деякихъ нѣ. Мѣжъ тымъ начальство розпорядило (по царскѣи милости) повикидати бунтовщикѣвъ: зъ Петербурга 150 дупъ зъ Москвы 250, въ Варшавѣ стѣлько, у Кѣвѣ 57, тѣлько у Харковѣ а въ Одесѣ розумѣише начальство жадно не выкинуло. Найгорше вышло студентство въ Кѣвѣ, бо тѣ рѣшили дѣти не ходити на выклады, доки повыганяныхъ не попринямають. Большесть була зъ тымъ а меншѣсть, царлюбѣць, хотѣли ходити и не держати зъ товаришами. Тогдѣ мѣжъ одною а другою партиєю вышшла драчка, бо вывалєно дѣрѣ, де профессоры мали выклады для тыхъ царлюбѣць та выбито пару шибѣвъ. После того университетъ замкнули и до сѣ. Теперь всѣ подають прошенє о принятє, бо всѣхъ звѣльєно, але ходитъ чутка, що 300—400 дупъ не пріймуть.

Зачувати, що въ другихъ университеткахъ зновъ значинають студенты буритись, мабутъ зновъ застрайкуютъ. Наслѣдомъ тѣхъ студентскихъ розрухѣвъ буде се, що російскє правительство познає, що не можна грати ся до вподобы зъ интелігентными людьми, мають те-жъ завести деякіи реформы а и усунуть зъ посадѣ двохъ министрѣвъ.

Хто боре ся — той выборы. Лежаного не дають.

НОВИНКИ

Новый законъ.

Въ пеннсилваньскѣи ле гислатурѣ ухвалєно такій законъ, который есть великоп ваги для всѣхъ копальниковѣвъ угля. Сей законъ мае увѣйти въ жите за шѣсть мѣсяцѣвъ и звучитъ менше больше такъ: Кожда копальня, въ котрой працѣе больше якъ десять людей, повинна мати вѣдповѣдну скѣлькѣсть бандажѣвъ, полотно, повняныхъ накрыванъ рѣвно-жъ муситъ мати окрему, вѣдповѣдно умєльовану, освѣтлену, чєсту и вентилявану комнату, де можна бы потовченымъ або покалѣченымъ работникамъ дати першу помѣчь. Наставники и его помѣчники муситъ мати надъ тымъ доглядъ и вести рахунокъ лѣкарскихъ артикуловъ, записувати назваска покалѣченыхъ, родъ кѣлѣцтва, спѣсь лѣченя и назвиска лѣкарѣвъ. Инспекторъ копальнѣвъ мае право оглядати такую лѣкарскую комнату въ своимъ повѣтъ по найменше разъ на шѣсть тыжднѣвъ и пересмотрити записки. На случай невыконаня зѣданныхъ прѣписѣвъ зѣ стороны компании або еи урядникѣвъ мае вѣдъ сейчасъ донєсти до повѣтового коронєра. Кара, яка може стрѣнути компанію, за непослухъ тому закону, не мае пере-выспати 500 долларѣвъ або шѣсть мѣсяцѣвъ вѣзницѣ.

Хотѣли цара усунути.

Французскіи газеты пишуть, що въ Петербургу, въ Россіи, стара царица, вдова по царѣ Александрѣ III, вразѣ зъ Побєдоносєцовѣмъ, обер-прокураторѣмъ Синоду, хотѣли усунути теперѣшного царя Маколу II., оголошючи его божевольнымъ.

Несподѣванка.

Практичний батько бачучи, що его донѣвъ перєвернулось въ головѣ, бо нѣчо не хотѣла робити, а цѣлыми днями або стрѣлолась передъ зеркаломъ або прохѣдувалась по мѣстѣ, обѣцѣвъ справити їи несподѣванку, если стане робити въ кухни. Донька, надѣючись гарного подарунку, навчилась въ коротцѣ варити, а тогдѣ батько вѣдалєвъ служницю. Була се проворна несподѣванка.

До нашихъ дописувателѣвъ

Если хто зъ читателѣвъ „Свободы“ мавъ бы охоту написати яку новину своєи мѣсєвѣсти, то найте уважає, щобъ по 1) писати выразно, абы мы потребували слѣпати по письмомъ годину, а опѣсь недогдуванисъ толку. кинули до коня, 2) на новины будуть такіи, що могли-бъ интєресувати иншій загаль. Русинѣвъ а такіи, що въ нихъ описує кума або свого знакомѣго, що вѣдъ пе, якъ ходитъ, а якъ руками вымахує. Треба знати, що подобныи хѣбъ знайдуть ся у кождого члѣвѣка, а затѣмъ не стѣнать они интєресей дѣлѣ нѣкого, нѣхто зъ такои писи нѣчо не навчѣтъ бо они пе займають иншого жита работникѣвъ. Донисєи безъ нѣдпису тобъ-то писавъ, мы не можемъ помѣщувати. Хто-бъ не хотѣвъ, щобъ его имя вывѣсти, най напише, що єсть такъ а такъ, а подѣ дописєю хоче мати иншій подѣписъ.

Маліи повѣльняки.

Праска часонисъ „Народный листы“ подєє въ листѣ зъ Москвы дужє интєресныи вѣдомости про жите молодыхъ чєскаыхъ музыкантѣвъ зъ котрыхъ три сотки російска полиція выдалила зъ рѣдного краю. „Подпріимъ звычайно наймає 15 або 20 дѣтѣй, дѣвчатъ и хлопчѣвъ на якихъ 5 лѣтъ и даючъ хлопчѣвъ старіи скрипки, дѣвчѣвъ арфу, высылєє ихъ цѣна парами грати въ домахъ; за те згоджуєсь давати имъ їдженє, одєпъ 50 або 60 рєньскихъ по плывѣ двохъ лѣтъ працѣ. Въ лѣтѣ, досвѣта, плутъ сѣбѣдѣцтва до окѣлицъ, а сѣуть лѣтнѣи помєщанія тамъ за своѣи свѣвъ-дѣстѣють 5 копѣюк; але зимо на кѣлєпє ихъ невыносимы. Маліи музыканты не мають теплои одєжи, то-жъ мєзнуть дужє, а мѣсци, до они мусѣть спѣвати и грати, се гнѣзда найпоганѣшюи розпусты. Чимало дѣвчатъ, що сѣуть теперь въ домахъ розпусты, познѣкали мислєсь зъ тымъ поганымъ зарѣбкомъ, въ той спѣсѣбѣ, що перше були вандрѣвными музыкантами. Чєскіи музыканты мєшкають въ на бруднѣйшихъ улицяхъ Москвы; спѣитъ ихъ по десяти або и больше особѣвъ въ малыхъ покоякахъ, въ пивницяхъ, де навѣтъ соннѣи свѣтло не доходить.“

розвалитись за появленємъ ся одного чоловіка, который не уступає людскимъ жаданямъ, а повинує ся закону Бога и исповѣдує его. А такихъ людей, въ нашихъ часахъ, вже не одєпъ, а тысячѣ, десяткѣ тысячѣ, а число и головне ихъ знатнєе ростє зъ кождымъ рокомъ и хвилєю. Въ Россіи мы знаємо десяткѣ тысячѣ людей, що вѣдказались прѣсягати новому царєви и признають войсковую службу убійствомъ, котра не годитъ ся не лишь зъ християнствомъ, но зъ самими низшими вымогами чєсти, справедливости, порѣвственности. Мы знаємо про такихъ людей въ усѣхъ европейскихъ краяхъ. Знаємо про назарєновѣ, котрѣ тому 20 лѣтъ появились въ Австріи и Сербіи. Тогдѣ було ихъ кѣлькѣ сотокъ, а теперь числять ихъ до 30 тысячѣ и они то не хотѣли служити въ войску помимо безнастанного пхъ переслѣдованя. Мы знаємо одного высокообразованого, зовѣмъ вѣльнодушного, войскового лѣкаря, що не хотѣвъ служити въ войску, бо вѣдъ уважавъ чимъсь дикимъ служити такой институціи, якъ армія, котрой цѣль знасиловувати людей и убивати ихъ.

(Дальше буде.)

Нові сфранки

З Франції доносять о новім винаході сфранків, котрі мають відповідати всяким вимогам. Уже в році 1895, коли число жертв отруєних фосфором із сфранків, досягло значної висоти, скликало французке правительство особливий комітет, котрий мав подати, чим заступити бійлий фосфор, котрого уживає ся до výroby сфранків. По дволітніх працях комітет не дійшов до успішного вислідку, доперва два урядники державної фабрики сфранків (у Франції вироб сфранків є монополєю), Севері і Кагань, представили йому новий рід сфранків, що м'єстять в собі замість фосфору м'єшанну сфранку з фосфором, а окрім сего хлорант потасовий, и его принято. Но в сфранки не м'єстять побіч сих матерій нічого иншого, крім дуже малої кількості червоного фосфору, котрий не сьєт отрує, и воды. Теперь же виробляють и продають у Франції лише сфранки S. C. (початковий букви вынаходників). Своімъ вывхиднимъ выгладомъ не рожнять ся они від сфранківъ уживанихъ досі, лише запахъ, що выдубує ся при малено, пригадує боліше сфранку якъ фосфоръ, але сей запахъ зовсімъ не прикрый. Нові сфранки не фосфоризують в темноті анї при потертю, а отруївають в собі такъ мало, що самоубійникъ мусьєть бы зужити що найменше 6.000 боловокъ, абы отруїти ся. Перерізъ и перехованє новихъ сфранковъ цѣлкомъ безпечен. Выробляють ихъ теперь в фабрикахъ: Трелизе, Вегль и Левтинъ.

Страхъ в життє европейского жьда.

Жидъ боишь ся до 20 року собаки, щобъ его не вкусила; відъ 20 року до 24 лєта ся бранки войскопол, відъ 24 аж до смерти лєкає ся тюрьмы, бо веде такий нечесті интересы, що сподѣсь кождою хвилѣ уппитись в Иванову хатѣ.

— Дни 7. с. м. відбулася в Scranton, Pa. передъ United States Court-омъ до судъ цѣкава розправа. Оскарженый бувъ п. Товтъ редакторъ газети „Slovenske Noviny" в Hazleton, Pa. (о котромъ говорять, що достає підмогу відъ малярского правительства) за те, що пославъ почтою газету, в котрій були друковані несприятливі слова. Противъ него и за нимъ свѣдчили словенскій католицкій попъ, котрій, якъ звѣстно, подѣлений на двѣ ворожі собѣ партіи. Розправа скончилась на нічомъ. По переслуханю кѣлканайцѣвыхъ свѣдковъ судія сказавъ, що справа ся занадто маловажна, щобъ ей дати підъ осудкомъ суддѣвъ присяжныхъ. А свѣдкамъ одной и другой стороны сказавъ, що прийшовши тутъ до Америки повинні быти забути свои домашні старокраєві спору и жити в любви и згодѣ дякуючи в той спосѣбъ добрый примѣръ тымъ, котрыхъ сузь проводирами.

Фатальна похьбна.

Якійсь Французъ мавъ охоту забити теперѣшного президента французкой республики и тому засѣвъ ся на него в паркѣ. Якъ разъ тамтуды переѣздивъ панокъ подобный до президента, котрого вѣнь застрѣливъ та обѣся переконали ся, що се бувъ оденъ богатый промышленовець, котрого лице було подобне до теперѣшного президента.

Посмертнѣ вѣсти

Заледво пару день минуло відъ похорону бл. п. К. Свалды, члена браства св. Іоана Хрестителя в Олифантѣ, а вже немольна смерть забрала зновъ одного зъ членовъ того-жъ самого брат. именовъ Михаила Новака. Небѣжчикъ мавъ лѣтъ 42 и умеръ нагло; зоставъ забитый в майнахъ великимъ каменемъ, що впавъ зъ горы просто на его голову. Походивъ вѣнь зъ села Роздѣля, горлицкого повѣту, где зоставивъ жену зъ кількома малыми дѣтьми. Надеждавъ лишь до брат. св. Іоана Хр. и до Miners' fond-у. Похоронъ водиравили в недѣлю по полуднї при великомъ здвизѣ народа оо. Обухкевичъ и Арданъ. В церкви трогательну проповідь выголосивъ о. Обухкевичъ, по чьмъ тѣло небѣжчика выпроводили на димитаръ члєны брат. до котрого небѣжчикъ належавъ, члєны майнерского фонду и знакомї, котрыхъ покійный мавъ не мало. Вѣчная ему память!

Теодозій Лѣорчакъ, 30 лѣтъ, родомъ зъ Королевои Рускои, повѣту грибовского, члєвъ братства Рожд. Пр. Богородицѣ в Lansford, Pa. и „P. H. Союзъ" упоковъ сє дня 21. марта 6 р. Небѣжчикъ зоставъ убитый в майнахъ, зоставивъ жену и двоє дѣтей.

Вѣчная ему память!

Переписка Редакціи

M. C., New York. Пытаете насъ, чи вы можете бути в приязни зъ протестантомъ. Мы зновъ в воднождѣ вамъ посылаемъ ся чому бы вы не могли бути его прїятеlemъ? Аже-жъ, ели члѣвикъ лхій, безхарактерный, вѣдь него держатись зъ далека, але зъ честнымъ члѣвикомъ хочъ бы вѣнь бувъ яко вѣры, можна увѣйти в дружбу. Вь такихъ справахъ вѣра вѣрничомъ, а вы самї уважайте, чи члѣвикъ годить ся до прїятельства, чи нѣ.

Ф. К., Виннигъ, Канада. Дайте-жъ дурному розумъ, коли вѣнь его не спожиткує. Take same и зъ А. Д. Вы ему якъ кладѣть в голову и переконуйте его, а вѣнь все буде свое торочити, бо вѣнь разъ в церкви апостола читавъ. Доки люди не возьмутъ ся за читанє пожиточныхъ книжокъ и газетъ та доки не приглядаючися житю другихъ народѣвъ, не зачнуть де-що думати про себе самыхъ, доти знаходитъ ся будутъ мѣжь нами такі, що будутъ мата показанє до кулака а горѣжиться будутъ дотыхъ, що не хотѣли-бъ нікого переконувати подобнымъ спосѣбомъ.

СМѢШНЕ

ГОЛОДНЫЙ ЦИГАНЪ.

Прїйшовъ циганъ до члѣвика, три дни нічого в ротѣ не было, сѣмъ сидитъ голодна, а тамъ жѣнка хлѣбъ зъ печи вымає, борщъ на припѣчку булькотить... Циганъ каже:

— Кипи-кипи, борщаку, будемъ тебе ѣсти! — Будемъ ѣсти, та не вѣй, — водказує хазяинъ.

— А циганъ:

— Хаби ты не хочешъ? Коли циганча прибѣгає, бачить: на лавѣ хлѣбъ паруетъ... а попросити соромъ.

— Идѣтъ, — каже, — тату обѣдати! — Обѣдайте собѣ самї, а я зъ добрыми людьми побалакаю.

Циганча не иде, клече вдруге, втретє... Якъ захопивъ циганъ хлѣбъ, якъ испурне нимъ у циганча...

— Пѣчимъ менѣ тебе, сяка така дитино!.. А циганча за хлѣбъ та до дому.

НЕ ГРѢШИ НА ВОГА!

Циганъ зайшовъ до шведця, а вь того дѣти на той часъ померли. Пытає ся циганъ:

— А де-жъ твои дѣти? Швець каже: — Богъ забравъ.

Провѣтъ тодѣ циганъ нащити ся. Той зъ своего жала, не дивлячися:

— Онъ, — каже, — напѣсь!

А тамъ шведскій квасъ стоявъ. — Циганъ якъ сьорбонувъ та годѣ:

— Не гриши, члѣвице, на Бога: вѣдь чортowego квасу дѣти померли!

— Не гнѣвай ся жѣнко, що я вь тебе горшками кладавъ, — бо я вьтогда не бувъ голодный.

Запросаны.

Вь имени рады церковной вьсѣхъ моихъ вѣрничѣвъ запрашаю вѣхъ Русинѣвъ зъ нашомъ околицѣ до Фриляндъ, Па., де вь руской церкви водбуде ся торжественно посвяченє зьвона дня 16. апрѣля с. р. Давѣнь се великий, важить 23 сотнары, за котрый заплатилисьмо готѣвкой 614 долларѣвъ. Сподѣюсь, що кождий у кого буде вольный часъ, поспѣшнить до фриляндской церкви, де его радо и сердечно повитаемо.

G. Гавриль Мартакъ.

Хочє женити ся!

Молодый Русинъ, що числитъ 27 лѣтъ житя, ревный рускій патриѣтъ, члєвъ братства и „P. H. Союзъ", взѣрцевый робѣтникъ, провадитъ ся дуже честно, бо мае вже теперь 800 долларѣвъ готѣвки, пошукує ровножь честной жѣнки, Русинки, що вмѣла-бъ бедай по руски читати и писати, мала 200 до 300 долларѣвъ и честно провадилась. Може се бути дѣвичина або вдова вѣдь 18 до 27 лѣтъ. Котра-бъ зъ Русинѣвъ мала охоту подружитись зѣ мною най пише до Редакціи „Свободы" и най зашле тамъ свою фотографію. За секретъ ручить ся, а листъ и фотографію я возьму вѣдь Редакціи и назадъ зашлю.

Рускій молодець-робѣтникъ.

ЗНОВЬ НОВА КНИЖКА!

Зновъ вышла нова книжка! Ту книжку написавъ Ст. Макарь, а списавъ вѣнь чотыри цѣквы повѣдана на 78 сторонахъ. Тота книжка мае заголовокъ: „Оповѣдана." Кто хоче тоту книжочку купити, най пише до редакціи „Свободы" и най зашле 17 центѣвъ, а доста не книжочку. Она коштує 15 центѣвъ, а зъ пересылкою 17 цѣтъ.

До спродана або ренту!

На головной улицѣ вь Mt. Carmel, Pa. есть до спродана або до ренту великій и добре уряженный готель. Властитель хоче его спродати зъ powodu лихого здоровья. Цѣна приступна. — Кто бы хотѣвъ собѣ его набути, най пише на той адресѣ:

Dr. S. Blumberg,
1707 Carson st.
Pittsburg, Pa.

Кождый то знає, що вь умерицѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покѣнчивъ свои науки вь старѣмъ краю. Д-ръ Блумбергъ вывчивъ ся за лѣкаря на универзитетѣ вь Варшавѣ, а зложивши испытъ державный вь Филадельфїи о сѣвъ вь Пятєбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, англїйски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайде до него, заразъ выздоровѣе!

СВОЙ ДО СВОГО!

Сфремъ Лучковецъ.
E. INDEPENDENCE near VINE STR.
вь Шамокїнѣ, Па.

— РУСКІЙ ГОТЕЛЬ. —

Чистенькій тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, віска, темперъ и другї напоѣ все свѣжї и найлѣпшого гатунку. Услуга чємна и солїдна. Скланкї великї и малї посяя вполдобы.

Люде! Уже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомогати.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчить всякї хоробы совѣстно и вь короткомъ часѣ. Особливо незрѣнный лѣкарь вь справахъ положничихъ.. Говорить по англїйски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

Едмундъ Лембикъ
(Edmund Lembik)
13-15 EAST MINE STR.
HAZLETON, PA.
— коло дня —

має салюнь, де можна достати дуже доброй горѣвки, пива и всякихъ напоѣвъ.

Е. Лембикъ есть такожь публичнымъ нотаромъ, тожь хто потребує повномочїя або мае яку гуртову справу вь старѣмъ краю, най удасть ся до него.

Адже-жъ кождий знає Лембика, най иде до него.

НОВЫЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬНИКЪ
Стефанъ Кузьминъ,
на розѣ коло церкви вь ОЛИФАНТѢ, ПА.
Запрашає до себе Русинѣвъ-кращиѣвъ на свѣжє пиво, добру виюку и смачнїй цїгары.
Хочєшь выжити доброго здоровья, заграбти собѣ вь пукѣтѣбѣль и весело забавити ся — иде до Стефана. А онъ найвышїмає, у него шылаени якъ вѣдь свѣтъ.

Hotel
HETMAN CHMIELNICKI

Alex Halaburda,
* — Mt. Carmel, Pa.

Коло лігайского дїпа есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякї напои, якъ віска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добри и здоровї. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чистє лѣжко и чємну услугу.

Алу Русини! Чьмъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ по кутлахъ стоять?

Хто жичетъ собѣ заасекуровать свой мастокъ вѣдь огня, а свое жите вѣдь всякихъ случаѣвъ, най адресує

Wasserman & Robinson
— FIRE & LIFE INSURANCE —
29 Clinton Str.
NEW YORK.

Ассекурація принимає ся вѣдь товарисливъ и поодинокихъ особѣ и переводитъ ся вь самыхъ солїдныхъ компанїяхъ.

НОВОСТЬ!

Чисто американска фирма продає гарнї годниники.

Пишѣтъ на адресу:
ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str. CHICAGO, ILL.

ДО КАНАДЫ!

Охочї поселити ся вь Канадѣ на фармахъ, най завчасу зголошуютъ ся до мене по потрібнї вѣдомости про дорогу и фармы. Землѣ 160 акровъ дають даромъ. Только 10 доллар. платитъ ся за записъ. Землю можна собѣ выбрати, яку хто хоче. Нашихъ людей зѣ Сполуч. Державъ вже споре число вь Канадѣ.

Хто хоче докладно знати про Канаду, най пише до мене на адресу:
Rev. N. Dmytriv,
57 1/2 4-th Str.
TROY, N. Y.

Недавно тому закупили мы у однои славной фирмы богато гарныхъ годниниковъ, револьверѣвъ, гармоникъ и скрипокъ. Черезъ те можемъ продать о много таньше, якъ котрый небудь купецъ вь Спол. Державахъ.

Той „позолочуваний" 14 каратовый годникъ, за котрый гарантиуємо 20 лѣтъ, вь правдыма „Elgin" веркомъ вартъ \$36.50, револьверъ до лемава \$7.75 и гармонїйка або скрипка вь цѣлѣ \$4.50, мы те все дамо за **\$11.75 цѣтъ.**

Замовленя высылаетмо експресомъ и самы платимо кошта пересылки. Кто на експресѣ заплатитъ \$11.75 цѣтъ., може собѣ все тѣ рѣчѣ забрати до хаты. Если бѣ вы гадали, що хочемо вась ошукати, то возьмѣтъ зъ собою знатока, и если той товаръ не вартъ 5 разѣвъ толькѣ, що мы жадаемо, то не берѣтъ его.

Wilkes-Barre Manufacturing Co.
WILKES-BARRE, — — — Penn'a.

Весна уже тутъ!

Хто хоче купити найновѣйшоп моды и наилучшой работы убрана для мужинь, хлопцѣвъ и дѣтей.

Хто хоче набути всяке бѣле такъ верхне якъ и спѣде, шапки, капелюхи и др. най иде до великого складу

P. A. STIEF-A
11, 12 & 15 North Oak Str.
MT. CARMEL, PA.

У НЕГО МОЖНА ТАКОЖЪ ДАТИ УПИТИ СОВѢ УБРАНЕ, ЯКЕ ХТО ХОЧЕ, А ТОВАРЪ НАЙЛУЧШІЙ НА ЦѢЛЕ МѢСТО.

HENRY FREY
PHOTOGRAPHER
421 Lackawanna Ave.
Scranton, Pa.

Хочєшь мати красну фотографію, вѣрнїй портретъ, зайдї до того фотографа. Вернѣшь зѣ слобѣ зайдї зъ жѣнкомъ до него, дай ся зняти, а будешъ мавъ на цѣлѣ жите памѣтку. Машь ладнїу дитинку дай фотографовати у него, а будешъ мати краснїй образъ. Есть у Васъ братство, най зайде до того фотографа, а вѣзь Вамъ зробить фотографїю и портретъ, якъ хочете. — У него рѣпорторнї фотографїи и портрети можна замовити и те но дуже умѣтрованой цѣлѣ. — За роботу гарантиує.

На протонотара.
Осьтымъ оголошуетъ себе яко кандидатъ на протонотара повѣта Northumberland. Есьмъ зѣ партїи демократичной, а номїнація на згаданнїй урядъ має водбутись вь колїю. Если буди выбранимъ, буду заступити народѣ честно.

W. J. Gable,
Oak Str. — Mt. Carmel, Pa.
Другї дверѣ вѣдь почты.
ИДѢТЬ ДО НЕГО.

M. B. Kramlich
SHAMOKIN, PA.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ!"

НА ГОЛГОФТЪ.

Вонъ ледви хрестъ важкій донѣсь
И ставъ, схиливши ся зъ несилы;
Каты той хрестъ тодѣ взяли
И въ землю глубоко встромили;

Геть, до чорта, таке жите!
Льшь изъ „рекомъ“ ся кумати
И дивитись, якъ вороги
Русь неньку муть розпинати!..

Житя святыхъ, Молитвослови, Катехизми,
Вавилъ, Вукварь, Календарь,
Сиванякы, Св. образы и други старокрасны

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ
ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦЪЛЫЙ ОЛИФАНТЪ,
ПА.
Юрія Хилыка.

Юліанъ Копыстанскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
420 W. Pine st.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Lehigh Valley R.R.
In Effect Jan. 2, 1899.
Пасажерскы трены въ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:23 и 9:42 до полудни;

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— И —
ГОТЕЛЬНОЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.

Добрый вечеръ дружо мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ свѣщите?
— До Талпаша, брате!

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ
АДВОКАТЪ (лоеръ)
Катлинъ и Некарда
(Catlin & Nekarda)
309 Broadway
NEW YORK, N. Y.

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ
НА ЦЪЛЫЙ YONKERS
Лазоря Сиротяка.
Lazor Sirotiak,
42 Washington str.
YONKERS, N. Y.

Хто не знае Лазоря Сиротяка?
Вонъ мае красно зарядженый сторъ,
гросерню и бучерню.

Гуртовна Продажъ
(Wholesale)
напоѣвъ всеякого рода
— поручае —
KLEMENS LUKASIEWICZ,
E. Fifth str.
Mt. Carmel, Pa.

J. VOBKOWSKI
ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.
Вышмае такожь керчи на похороним, хрестины и весѣля по душе низкихъ цѣнахъ.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.
ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦЪЛЫЙ EXCELSIOR.

Великій Компанічній Сторъ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Наибольшій русскій компанічній сторъ въ Америцѣ.
Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый.
Новый домъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показуе, що може компанічна робота.

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA
ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочокъ мѣсячно.
Пиво одного зъ наилучшихъ броваровъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вольне водѣ всякихъ примѣшокъ, и для того есть найздоровшимъ.

Dr. John Szlupas
421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.
Знаменитый лѣкаръ.
Долголетня практика дала ему способиетъ стати добрымъ лѣкаремъ.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!
Хто бы мавъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидовскихъ, такъ званныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Виляма Вокелека, въ Скрантонѣ.
Вонъ залагоджуе всякы справы въ кортѣ, а и сторокраевый и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE.
Scranton, Pa.

Великій Компанічній Сторъ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

LAUER BREWING CO.
въ READING, PA
ЗАЛОЖЕННЫЙ 1866 року. — Вырабляе 25.000 бочокъ мѣсячно.

РУССКІЙ САЛОНЪ
Петра Серафима
„на повѣмъ мѣстѣ“
въ Шамокінѣ, Па.
Где якъ где, але у Серафима то уже можъ найлѣпше забавити ся а и порядну салку пива выпити.

Продажа русскихъ книжокъ и библиотека.
Хочете купити собѣ книжку, яку лишь загадаете, або записати собѣ газету зъ старого краю, пишѣть на адресу:

A. Wasserman,
29 Clinton str. near Stanton str.
NEW YORK, CITY.
У него можна достати розманты словари и подручники до науки англійского языка и фотографіи славныхъ людей.

O. Murdza & Bro's
46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
О. МУРДЗА и БРАТЪ.

Гаврилъ Малынкъ
Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСКА.
Юліанъ Чунка.
Полагоджуе все справы судовы въ Америцѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галичанинѣ.

WILKESBARRE, PA.
Въ недѣлю можна розомити ся зъ д-ромъ Чункомъ въ его помешканю 49 Carey str., Wilkes Barre, Pa.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ.
TROMETTER'S
(Cор. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank.
Свѣдана, Обѣды, Вечора.
Въ кождомъ часѣ можна достати такъ горячый якъ и зимный перекуски.

Іосифъ Пейко
русскій готельничій
— Cor. Commercial & Franklin Street —
въ ШАМОКІНѢ, ПА.
Запрошуе всехъ Русиновъ до себе на свѣже пиво и яобру виску.

ЧОМУ?
Чому-жь, братя, вы такенкый Мовь-бы тройла ся напили?
Чи васъ журба придавила?
Чомъ пытаю, посумнѣли?

УВАГА: Хто хоче вѣсти на Вести, най купити собѣ тикетъ на Лигацкую желѣзницю, бо найтушня и найвыгоднайша.
По близкия информации удайте ся до:
JOHN S. LAUGHLIN,
Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

Учѣте ся, братя мои!
Думайте читайте,
И чужому научайтесь,
И своего не цурайтесь!

Т. Шевченко.

Всюды пѣвечить ся правда,
Всюды пануе брехня,

Въ вашихъ лишь сердцахъ, о братя,
Най не повстане вона!

Ив. Франко.